

Young Arabic Woman in Israël: Offering to the Gods

Doaa Badran, Barren, 2018

Doaa Badran, Umbilical Chord, 2018

In de Al-Markaz gallery in Oost Jeruzalem worden we rondgeleid door directeur Hanna Qubty die Arabisch en Christen is. Jonge vrouwen bezig met de opbouw van een expositie in een van de ruimten. Qubty waarschuwt ons dat het gevoelig materiaal is: er zullen 'body parts' te zien zijn. In een wijk waar de Arabische vrouwen van top tot teen bedekt zijn denk je al snel aan een bloot been, een schouder of een onbedekt hoofd, maar toen we alvast een kijkje mochten nemen bleken het vooral vagina's te zijn. Er wordt nog hard gewerkt. Doaa Badran verft haar eigen versie van de Venus van Willendorf knalroze, in het midden van de buik is een vagina gevormd, wit geschilderd en met spijkertjes gevuld. Deze mythische roze vrouw is een eigentijds vruchtbaarheidsbeeld. Een navelstreng van staalwol en een witte boon die wordt gesplitst door een metalen vork zijn ook niet mis te verstane werken over het moederschap.

Rahmi Hamzi, Misbaha 1, 2018

Op de vloer ligt een forse ketting van Rahmi Hamzi. met witte keramieken kralen waarop een vulva naar buiten lispelt, een verwijzing naar de islamitische gebedssnoer, de tasbih. Aan de muur hangt nog zo'n zo'n snoer maar dan uitgevoerd in negenennegentig borsten in de plaats van de conventionele kralen en met een witte lelie in het midden. Door de onverwacht expliciete beelden komen er associaties op met feministische jaren 'uit de jaren 60 en 70 in Europa en Amerika toen kunstwerken met menstruatiebloed, borsten, vulva's en tampons stelling namen tegen de mannelijke norm. 'To peel away the formal prohibitions to my own content', zoals Judy Chicago het formuleerde. Het idee dat vrouwen een andere blik op de wereld zouden hebben werd ronduit belachelijk gevonden. Maar zijn die associaties wel terecht want dit is een andere tijd en een andere plaats op de wereld.

Rahmi Hamzi, Misbaha 2, 2018

Yara Kassem Mahajena mailt me dat de term Arabisch vanuit haar gezichtspunt problematisch is omdat het alle Arabische vrouwen over een kam lijkt te scheren terwijl de positie van vrouwen in Saudi Arabië wezenlijk anders dan die van de vrouwen in Libanon. Point taken.

'From my position, I see that Arab women in my community have been treated poorly but over the past few years, globalization has allowed women supporting organizations to grow and spread into these communities and with that, a more modern perspective on women's rights flourished around me. Regardless of that, the occupation has been enforcing the opposite effect in people's ideologies; the systematic oppression caused by the occupation yields a socially and economically corrupted community which results in disregard to women's progress in pursuing their rights.'

De expositie heet Vow dat zowel gelofte als belofte betekent en deze jonge vrouwen nemen de vrouwelijke godinnen als voorbeeld die veronderstelde mannelijke eigenschappen als kracht en ambitie combineren met scheppen, vruchtbaarheid en het moederschap. 'Complex links between practice and faith, religion and myth, womanhood and domesticity are examined.' staat er in een begeleidende tekst.*

Suma Kaedan, Holy Thorns, 2018

De kralensnoeren van Rahmi Hamzi breken de taboes binnen de religie open. De matras in het werk van Suma Kaedan is bedekt met Mariadistels. Terwijl Maria Jezus de borst gaf, viel een deel van haar melk op de distel aan haar voeten en vormde de witte vlek op de bladeren van de plant. De intimiteit van het bed is alleen via het ongemak van de distels te bereiken.

Yaara Qassem Mahajena, *Offering to the Gods*, 2019

Tijdens de opening deed Mahajena de performance *Offering to the Gods*, een kookperformance waarbij oude magische spreken werden opgezegd om de vruchtbaarheid te eren. Ook hoor je het reciteren van een gebed uit vroeger tijden dat werd uitgesproken vóór de seksuele daad.

De context van het werk is die van de religie die vrouwen zo veel beperkingen oplegt. Door vrouwelijke goden als voorbeeld te nemen (Innana, Asherah, Astarte, Anat, Ishtar, Sekhmet, Demeter and Isis) plaatsen ze zich in de lijn van hun geschiedenis. Anat is bijvoorbeeld de godin van de Kanaänieten die leefden in het gebied waar nu Israël en de Palestijnse gebieden zich bevinden. Zij was een geweldadige oorlogsgodin maar ook de godin van seksualiteit en vruchtbaarheid. Mahajena: 'my family is rather secular in comparison to my society which has a very clear influence on my fairly radical artworks. That is represented in my ability to use elements that can be found in religions, manipulate them, and criticize them without fearing a push back from my family, my family even tends to be supportive of such works and usually, that starts a heated discussion on our dinner table.'

Zij spreekt ook over de noodzaak van sisterhood en het creëren van een vrouwen community om elkaar te steunen (maar niet om zich te isoleren). Deze kunstenaars willen juist ruimte creëren in de bestaande verhoudingen, binnen de religie. Op de opening draagt een van hen een sweater met een afbeelding van sneeuw witje en de tekst 'not poisoning'. De tentoonstelling is zeker radicaal, maar de opening die we later bezoeken is gewoon gezellig, mannen, vrouwen en frisdrank, er breken geen rellen uit, er is (nog) geen revolutie. Maar er is een wel een vooruitstrevende stap gezet, dankzij deze dappere vrouwen.

Basma Bader, Selfportrait, 2018

Op de universiteit in Haifa raak ik in gesprek met de studente Basma Bader, zij woont met haar ouders in een Arabisch dorp, haar beide ouders zijn druzen. 'Onze positie niet zo verschillend is van moslimvrouwen al hebben we verschillende tradities en overtuigingen.' Als Arabische vrouw voelt ze de conservatieve realiteit maar ziet tegelijkertijd dat die beperkingen haar juist motiveren om uitgesproken kunst te maken. 'Your own issues will always be the best resource to make unique, individual art.'

Ze vertelt me over een zelfportret: haar eigen gewicht van 43 kilo in kippenresten en kippenpoten als een berg op een sokkel. De nagels van de kippenpoten had ze netjes rood gelakt en tussen de poten waren een paar kippenharten gestopt. Dat is wel even een statement. Hoe meer lichamelijk wil je het hebben? Niet heel smakelijk maar wel een werk als een boemerang.

'In this artwork I'm trying to ask questions about sexuality, gender, and the abject. During my study years I realized that all my decisions and choices are all around having a vagina and being a woman.'

'Sexuality is a topic that is hard to talk about. On the one hand it is something to feel sexy, to feel our passion and our body in our daily live. On the other hand we are being told that our bodyparts are disgusting. Woman have to be clean, having your period is dirty, we are told how we should behave. Here, at the university, we square them, we want to feel and show that we are beautiful, that brightness.'

Ook Basma maakt vaginavormen maar niet zo maar van keramiek. Ze heeft vagina's hakt in de stenen van het dorp waar haar ouders uit zijn verdreven. Nu is ze bezig met de voorbereiding van een performance waarvoor ze op zoek is naar vrouwen die precies op haar lijken. Ze wil een vervreemdende ervaring

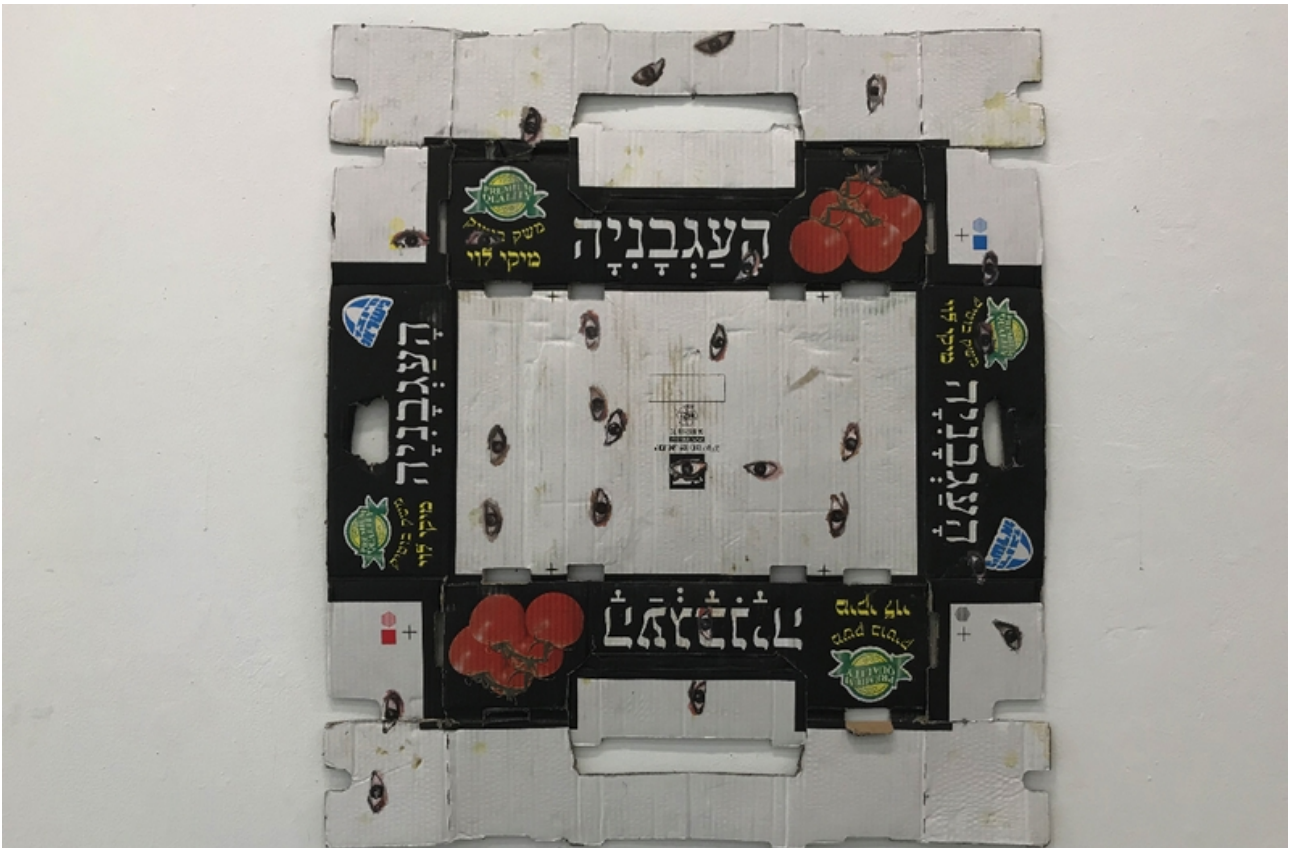
creëren door het publiek uit te nodigen naar een galerie te komen en dat daar verschillende kopieën van één vrouw rondlopen. Om welke vrouw gaat het hier eigenlijk? Het herinnert aan de film *The Stepford Wives*, doordat de rollen van vrouwen zo stereotype zijn kunnen ze zonder problemen worden vervangen door surrogaten.

Basma Bader

Haar ouders weten van haar werken. Née, die hebben daar geen problemen mee. Ze steunen haar. Ze vertelt dat haar moeder diabetes heeft en door de ziekte dikke benen heeft gekregen. Toch staat ze altijd op om het ontbijt voor haar kinderen te maken, om hun lunchpakket mee te geven. Basma heeft een been van brood voor haar moeder gemaakt. Ze liet haar moeder een foto van haar sculptuur zien en 'I could feel how happy she was.'

'In the end, the best thing that parents want to their kids is to succeed and be happy. For sure they are also experiencing peer pressure and its all about how to handle it without being hurt. To be honest, I have some artworks that they don't know about their existence even I can't expose it to the open audience at the present time, because of neither, I can't guess what they will interact to the work nor I can't pay the cost of the social price.'

Lanny Omri

Lanny Omri

Op de universiteit zie ik ook de prachtige sculpturen van Lanny Omri, gemaakt van kartonnen dozen en gips.

* <https://www.idris.space>

